

สิงโต

สิงโตตามจินตนาการของช่างจีน เมื่อแรกที่เป็นอย่างนี้

พอถึงวันตรุษจีน ไม่ต้องรอให้ใคร
นำออก เราที่รู้ได้ ด้วยสัญญาลักษณ์ของ
ครุฑจีนนั้นเริ่มเดตต์สี่ นั้นคือเสียงประทัด
และพหดะวันไฟล์พื้นขอบฟ้า ก็มีกลอง
ซึ่งได้เพิ่มขึ้นมาอีกเสียงหนึ่ง พากสิงโต
จะพาคนเบกหัวสิงโตตะเวงไปตามบ้าน
ท่านตลาด พอดีงหน้าบ้านคนก็เชิดอยู่สัก
ครู่ พ่อเจ้าของบ้านอาบน้ำเข่งหรือเงิน
ห้องระดานแแดงมาให้ สิงโตก็จะ (เชิด)
ตา แล้วไปเชิดบ้านอื่นต่อไป

นี่เป็นเหตุการณ์ซึ่งเกิดขึ้นจำเนื้อ^{๓๐}
กว่าปีก่อนโน้น แต่ภายหลังเกิดมีคณา
ทั้ง 200 ปีภายใต้พระบรมโพธิสมภาร

สิงโตกามขึ้น และมีการปันແಡນหากิน
เกิดมีการล้าเห噙นล้าอื่น ทะเลขะวิวาทกัน
หนักเข้า ทางการก็เลยห้าม จึงบังคับเหลือ
อยู่แต่ตามบ้านแหน่ต่าง ๆ มีแห่เทียนเข้า
พรรษาและแห่นาค เป็นต้น

ประเพณีการเชิดสิงโต มีความเป็น
มาอย่างไร และแต่เมื่อไหร่หรือ

ปฐมนิเทศของสิงโตและการเชิดสิงโต
นั้นตามด้านบนของจีนกล่าวว่า เกิดขึ้น
ในราชสมัยของพระเจ้าเคียนลังกุน หรือ
เก็บนลุง (หรือเป็นเหล็ก ในสำนวนไทย)
แห่งราชวงศ์เชิง ซึ่งสวายราชย์อยู่ระหว่าง

พ.ศ. 2279 ถึง พ.ศ. 2338

วันหนึ่งพระเจ้าเคียนลังกุน
เสด็จออกบุนนาค มีสัตว์ประหลาดด้วยหนึ่ง
รูปร่างคล้ายหมาจูขนาดใหญ่ กระทำ
ปฏิหาริย์ลอกขนในอากาศจากบูรพทิพ
กรั้นถึงหน้าท้องพระโรงก็ลุดต่ำลงหยุด
อยู่หน้าพระที่นั่ง แล้วกีกันศีรษะลง
ด้วยบังคม ๓ ครั้ง ยังความดึงแก่บรรดา
世人ข้าราชการเป็นอันมาก และบังไม่ทัน
ที่บุนนาคหันนั้นจะทำอะไร สัตว์นั้นก็
ลอบขึ้นสู่อากาศทางกลับไปโดยทางเดิม

เมื่อหายจากคลึงจันกันดีแล้ว ก็สอน
ตามกันในบรรดาข้าราชการว่ามันเป็นด้วย
อะไร ที่ไม่มีใครทราบแต่ถ้ามียาผ้าผู้
หนึ่งเป็นผู้ทรงความรู้สมอาชญา ได้กราบ
บังคมทูลเดพระเจ้าเคียนลังกุนว่า สัตว์ที่
ทางลงมาด้วยบังคมพระองค์เมื่อกี้นั้น
เป็นสัตว์ประเสริฐ มีนามว่า สิงโต สัตว์
ชนิดนี้ยกที่จะปรากฏกายให้ใครได้พน
เห็น แต่ทั้งนี้คงเป็นด้วยบุญญาภรณ์ของ
พระองค์ซึ่งเลิกยกว่ากษัตริย์ทั้งหลาย สิงโต
จึงมาปรากฏกายให้เห็นและด้วยบังคม
๓ ครั้ง เป็นการด้วยพระพรแต่พระองค์

พระเจ้าเคียนลังกุน ได้ฟังดังนั้นก็
ปิดโismนสนัก และตรัสรสารเสริญสัตว์
สิงโตกันเป็นอันมาก

ดังแต่นั้นมาชาวจีนก็เลยประดิษฐ์
รูปสิงโตขึ้น ไปเชิดอวบพรแก่กันในวัน
เกิดบ้าง วันขึ้นปีใหม่คือตรุษจีนบ้าง ทำที่
เสื้อผ้าหนึ่งสิงโตก็ลอบมาด้วยพระพรเด
พระเจ้าเคียนลังกุนฉะนั้น

ถ้าจะพิเคราะห์ดูปัจจุบันที่พระ
เจ้าเคียนลังกุนเสวยราชย์ จากพ.ศ. 2279
ถึง พ.ศ. 2338 ก็จะเห็นว่าไม่น้อยเลย
ถ้าเทียบกับยุคสมัยของไทย ก็ต่อกันอยู่สมัย

ประเพณีการเชิดสิงโตของคนจีนนั้น มีความเป็นมาอย่างไร แต่เมื่อไหร

อนุชชา ตั้งเดบีที่ 5 แห่งรัชกาลพระเจ้าบรมโกศ นางเงี้ยปีที่ 4 ในรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

จะ เพราะเหตุนี้กระนั้ง กันจีนจึงนิยมให้สิงโตมาให้พร พ่อสิงโตมาให้พร ก็จะจัดข้าวของหรือเงินทองสมนาคุณไป

ทุกปี พอดีงวันเกิดของ น.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช และ น.ร.ว. ศักดิ์พิริยะ ปราโมช จะมีคนนำอาสิงโตไปเชิดรอบพระที่บ้านท่าน โดยที่ท่านมิได้เรียกหนาเด่นการใด แล้วก็ถืออาถะว่าทั้งสองท่านนั้นท่านเริญด้วยอายุ และชื่อเสียงการงานประการใด

ความจริงแล้ว เจ้าสัวที่มานำราย

พระพร พระเจ้าคีบันล่งกุนนั้นในด้านนั้นไม่ได้เรียกสิงโต คำ สิงโต เป็นคำไทยในด้านนั้นเรียก “หม่งไซ” (ภาษาชาบันเรียก “ไซ”) แต่จะเป็นพระเจ้าไซ หรือ หม่งไซ ที่ชาวจีนอาณาเชิดนั้น มีทางรุวงรังหมื่นอนบนกองสิงโตให้กระนั้ง กันไทยเรารู้จึงเรียก “สิงโต”

อันสิงโตเชิดนี้แม้จะมีกำเนิดเกิดมาจากจีนก็จริง แต่ที่มาแพร่หลายอยู่ในเมืองไทยจนปัจจุบันนี้ หาได้เป็นพระกันจีนไม่ หากแต่เป็นพระองเชียงสืบเจ้าญวน ซึ่งเข้ามาพำนัชพระบรมโพธิสมการ แต่สมัยรัชกาลที่ 1 วิถีลื้นก่อน ดัง

ปรากฏในพระราชพงศาวดารฉบับเจ้า

พระยาทิพกรวงศ์ว่า

“ฝ่ายมองเชียงสืบอนนั้น ตั้งแต่เข้ามาในพระบรมโพธิสมการอยู่ในกรุงเทพฯ เวลาสเดือนพระราชดำเนินทักษิณให้คนเสด็จไปช่วยราชการบ้าง เวลาสเดือนธันวาคมครั้นก็ฝ่าภูเขารับราชการบ้านหลวง เชียงสืบได้คิดฝึกหัดซักช้อนญวนทุกญวนรำกระถาง ทั้งสิงโตติดล้อเก้าสำหรับเล่นกอลังวัน และสิงห์ติดคลานเก้าสำหรับเล่นในเวลา กอลังคืน เป็นการเล่นของญวนเล่นอย่างด้วยตัว จึงโปรดให้แต่หน้าพลับพลาในเวลา มีมนตร์เป็นแบบสืบมานั้นถึงทุกวันนี้”

นี้แลก็อความเป็นมาของสิงโต

— แต่มาฯ ไปฯ ทางถลวยเป็นอย่างนี้ —